

Дисципліна з підготовки доктора філософії:

ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я

Спеціальність	«Громадське здоров'я»
Освітньо-наукова програма	«Громадське здоров'я», 2022
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Навчальний рік	2022-2023
Статус дисципліни (обов'язкова/вибіркова)	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
Мова викладання	українська, англійська
Загальне навантаження	2,5 кредитів ЄКТС
Курс / семестр	1 курс / 1,2 семестри
Укладач (і)	д.мед.н, проф. О.М. Очередько, Ocheredko@vnmua.edu.ua
Викладач (і), гостьові лектори	д.мед.н, проф. О.М. Очередько
Місце проведення, контакти	Кафедра соціальної медицини та організації охорони здоров'я Адреса: 21028, м.Вінниця, Пирогова, 6, телефон +380432553957 Ocheredko@vnmua.edu.ua

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

АНОТАЦІЯ

Аспіранту для вивчення винесені питання сучасних підходів вимірювання та прогнозування тенденцій суспільного здоров'я, визначення стратегії дослідження та об'єктивної оцінки стану здоров'я індивідуума та комуні, обґрунтування планів розвитку охорони здоров'я та оцінки їх ефективності, організації популяційних досліджень, підготовки даних для аналізу, основ аналізу популяційних даних та їх презентації, базових процедур оцінки економічної ефективності популяційних втручань та відповідної сучасної термінології

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

Метою викладання навчальної дисципліни “Громадське здоров'я” є здобуття аспірантами знань, навичок та вмінь в сфері сучасних концепцій та методів збору та аналізу популяційних даних, розуміння матеріалів та методів наведених в наукових публікаціях.

Основними завданнями вивчення дисципліни є формування системи знань, професійних умінь, педагогічної майстерності, дослідницько-інноваційної діяльності та практичних навичок вимірювання та прогнозування тенденцій суспільного здоров'я, визначення стратегії

дослідження та об'єктивної оцінки стану здоров'я індивідуума та комуни, обґрунтування планів розвитку охорони здоров'я та оцінки їх ефективності, організації популяційних досліджень, підготовки даних для аналізу, основ аналізу популяційних даних та їх презентації, базових процедур оцінки економічної ефективності популяційних втручань та відповідної сучасної термінології.

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Після успішного вивчення дисципліни здобувач зможе:

РН1 Демонструвати безперервний розвиток власного інтелектуального та загальнокультурного рівня, самореалізації

РН2 Інтерпретувати та аналізувати інформацію з використанням новітніх інформаційних технологій

РН3 Виявляти невирішені проблеми у предметній області, формулювати питання та визначати шляхи їх рішення

РН4 Формулювати наукові гіпотези, мету і завдання наукового дослідження

РН5 Розробляти дизайн та план наукового дослідження

РН6 Виконувати оригінальне наукове дослідження

РН7 Пояснювати принципи, специфічність та чутливість методів дослідження, інформативність обраних показників

РН8 Володіти, вдосконалювати та впроваджувати нові методи дослідження за обраним напрямом наукового проекту та освітньої діяльності

РН9 Аналізувати результати наукових досліджень, використовувати методи статистичного дослідження

РН10 Впроваджувати результати наукових досліджень у освітній процес, медичну практику та суспільство

РН11 Презентувати результати наукових досліджень у формі презентації, постерних доповідей, публікацій

РН12 Розвивати комунікації в професійному середовищі й громадській сфері

РН13 Організовувати освітній процес

РН14 Оцінювати ефективність освітнього процесу, рекомендувати шляхи його удосконалення

РН15 Організовувати роботу колективу (студентів, колег, міждисциплінарної команди)

РН16 Дотримуватися етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами

РН17 Дотримуватися академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів

3. РОЗПОДІЛ ЗА ВИДАМИ ЗАНЯТЬ ТА ГОДИНАМИ НАВЧАННЯ

Вид занять	Години
Лекції	12
Практичні заняття	38
Самостійна роботи	25
Всього	75

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Назви змістових модулів і тем
---	-------------------------------

	Тема 1. Планування стратегій та програм громадського здоров'я
	Тема 2. Економічний аналіз державних програм здоров'я (на прикладах України та США)
	Тема 3. Менеджмент процесом планування
	Тема 4. Кількісні методи оцінки економічної ефективності виробників медичних послуг на популяційному рівні.
	Тема 5. Приклади оцінки ефективності соціальних трансферних програм в галузі громадського здоров'я
	Тема 6. Дизайни збору медико-демографічної інформації
	Тема 7. Види прикладних статистичних аналізів популяційних процесів здоров'я
	Тема 8. Медико-соціальні та екологічні детермінанти здоров'я. Гігієнічні основи комплексної оцінки стану здоров'я різних категорій населення. Сучасні підходи до оцінки функціонального стану та адаптаційних можливостей організму та наукові основи громадського здоров'я. Наукові основи проведення епідеміологічних досліджень.
	Тема 9. Актуальні проблеми та методи економіки громадського здоров'я.
	Тема 10. Методологічні та методичні основи та загальна схема вивчення впливу комплексу факторів навколишнього середовища на здоров'я населення
	Тема 11. Методика вибору зон спостереження. Методи комплексної гігієнічної оцінки стану навколишнього середовища. Медична географія. Аналіз просторових даних. Методика розрахунку інтегрального індексу здоров'я та оцінки кількісних показників стану здоров'я населення у зв'язку з впливом навколишнього середовища.
	Семінар (Теми 1-11).

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання: лекція, пояснення, бесіда, організація дослідження, розповідь, ілюстрація, спостереження, клінічно-дослідні роботи, навчальна дискусія, суперечка, обговорення будь-якого питання навчального матеріалу, пізнавальні ігри шляхом моделювання життєвих ситуацій, що викликають інтерес до навчальних предметів, створення ситуації інтересу в процесі викладання навчального матеріалу, створення ситуації новизни навчального матеріалу, опора на життєвий досвід.

6. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ ДИСЦИПЛІНИ - залік ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ

Усний контроль: основне запитання, додаткові, допоміжні; запитання у вигляді проблеми; індивідуальне, фронтальне опитування і комбіноване; письмовий контроль; програмований контроль.

7. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Форма підсумкового контролю успішності навчання: залікові бали здобувача складаються з суми балів поточного контролю, отриманих під час занять.

Форма поточного контролю успішності навчання: Оцінка з дисципліни визначається за результатами поточної навчальної діяльності здобувача із всіх тем за традиційною 4-бальною системою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) з подальшим перерахунком у 200-бальну шкалу.

Критерії оцінювання кожної теми:

Оцінка "відмінно" виставляється у випадку, коли здобувач знає зміст теми заняття у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні, точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності, самостійно генерує інноваційні ідеї.

Оцінка "добре" виставляється за умови, коли здобувач знає зміст теми заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання здобувач відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчувачи складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка "задовільно" ставиться здобувачу на основі його знань всього змісту теми заняття та при задовільному рівні його розуміння. Здобувач спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчувачи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка "незадовільно" виставляється у випадках, коли знання і вміння здобувача не відповідають вимогам "задовільної" оцінки.

Оцінювання самостійної роботи.

Оцінювання самостійної роботи здобувачів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті. Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять, контролюється при проведенні іспиту/диференційованого заліку.

Критерії оцінювання під час проведення залікового заняття:

Шкала перерахунку традиційних оцінок у рейтингові бали (200 балів) для дисциплін, що закінчуються заліком, прийнята рішенням Вченої ради ВНМУ протокол No2 від 28.09.10. Підсумковий контроль вважається зарахованим, якщо аспірант набрав не менше 120 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		Для заліку
180-200	A	зараховано
170-179,9	B	
160-169,9	C	
141-159,9	D	
120-140,99	E	
	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання

	F	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
--	---	---

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчальний контент (конспект або розширений план лекцій), плани практичних (семінарських) занять, самостійної роботи, питання, методичні вказівки, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь здобувачів)

9. ПОЛІТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Виконання навчальних завдань і робота за дисципліною має відповідати вимогам «Кодексу академічної доброчесності та корпоративної етики ВНМУ ім. М.І. Пирогова» (https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/kodex_akad_dobro.PDF).

Відпрацювання пропущених аудиторних занять, повторне проходження контрольних заходів, а також процедури оскарження результатів проведення контрольних заходів здійснюються згідно «Положення про організацію освітнього процесу для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова» (https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/pologPhD_org.pdf)

10. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедри. Маршрут отримання матеріалів <https://vnmu.edu.ua/кафедра-суспільних-наук#>

ЛІТЕРАТУРА

Основна (базова)

1. Методи соціальної медицини /Під заг.ред. О.М. Очередька, О.Г. Процек. – Вінниця: Тезис, 2007.- 410с
2. Fisher, R.A., Yates, F. Statistical tables for biological, agricultural and medical research, 6th ed., Longman Group Ltd., London, 2006
3. Lloid, E., Ledermann. Handbook of applicable mathematics. Vol. VI: Statistics Part B, John Wiley&sons, New York, 1984.
4. Noether G.E. (2005). Elements of Nonparametric Statistics, New York: Wiley.
5. Kleinman JC, Donahue RP, Harris MI, Finucane FF, Madans JH, Brock DB. Mortality among diabetics in a national sample. Am J Epidemiol 1988; 128:389-401
6. Wetherill G.B. (2020). Sequential Methods in Statistics, 2nd Ed., London, Chapman and Hall
7. Armitage P. (2019). Sequential Medical Trials, 2nd Ed., Oxford Blackwell
8. Гігієна та екологія: Підручник / За ред. В. Г. Бардова.– Вінниця: Нова Книга, 2006. – 720 с.
9. Даценко І. І. Профілактична медицина. Загальна гігієна з основами екології: Підручник / І. І. Даценко, Р. Д. Габович. – К.: Здоров'я, 2019. – 792 с.
10. Нікберг І. І. Гігієна з основами екології / І. І. Нікберг, І.В. Сергета, Л.І, Цимбалюк – К.: Здоров'я, 2017. – 504 с.
11. Загальна гігієна : навчальний посібник до практичних занять для студ. VI курсу мед.ф-ту І. В. Сергета, Б. Р. Бойчук, О. В. Яцина [та ін.]. – Тернопіль. : Укрмедкнига, 1999. – 133 с.
12. Загальна гігієна та екологія людини : навч. посіб. для студ. стомат. фтів / ред.: В. Г. Бардов, І. В. Сергета. – Вінниця : Нова Книга, 2002. – 216 с.

13. Загальна гігієна: пропедевтика гігієни : [підруч. для студ. мед. вузів] / Є. Г. Гончарук, Ю. І. Кундієв, В. Г. Бардов ; ред. Є. Г. Гончарук. – К. : Вища школа, 1995. – 552 с.

Допоміжна

1. Walsh J.E. (2003). Handbook of Nonparametric Statistics, vol. III, V an Nostrand, Princeton, N.J.
2. Lehmann E.L. (2007). Nonparametrics: Statistical Methods Based on Ranks. San Francisco: Holden-Day.
3. Изучение влияния факторов окружающей среды на здоровье населения / Е. И. Гончарук, Ю. В. Вороненко, Н. И. Марценюк – К., 1989. –214 с.
4. Основи екології : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В. Г. Бардов [та ін.]; ред.: В. Г. Бардов, В. І. Федоренко. – Вінниця : Нова книга, 2013. – 424 с. : іл. – (Національний підручник). – Бібліогр.: с. 408-410.
5. Сергета І. В. Практичні навички з загальної гігієни : навчально–методичний посібник / І. В. Сергета. – Вінниця : ВДМУ, 1997. – 86 с.
6. Тестовий контроль з загальної гігієни та екології людини : навч. посіб. / І. В. Сергета [та ін.] ; ред. І. В. Сергета, Л. І. Краснова. – Вінниця, 2005. – 154 с

17. Інформаційні ресурси

Комп'ютерні статистичні системи SAS, EpiInfo, R, WinBugs

Сайт кафедри соціальної медицини:

<https://sites.google.com/site/vinsocmed/>

<https://sites.google.com/site/departmentofsocialmedicine/>

Сайт кафедри загальної гігієни та екології

<http://vnmu.edu.ua/кафедра-загальної-гігієни-та-екології>

<http://moz.gov.ua>

<http://mon.gov.ua>

<http://health.gov.ua/>

<http://www.ioh.org.ua/>

<http://iozdp.org.ua/> тощо

Силабус з дисципліни «Громадське здоров'я» обговорено та затверджено на засіданні кафедри соціальної медицини та організації охорони здоров'я (протокол №14, від «6» травня 2022 року)

Відповідальний за курс

д.мед.н., проф. Очередько О.М.

(підпис)

Завідувач кафедри

д.мед.н., проф. Очередько О.М.

(підпис)